

Rząd czeski przeprowadza śledztwo

i zapewnia o swej dobrej woli
Aresztowanie sprawcy zerwania godła polskiego w Morawskiej Ostrawie

PRAGA, 4. 1. W związku z zasadniczą demarche posła R. P. w Pradze, dnia 23 grudnia 1938 r. minister spraw zagranicznych republiki czesko-słowackiej udzielił obecnie, po przeprowadzeniu dochodzeń na miejscu odpowiedzi w sprawie zarzutu noty polskiej co do stosunków, panujących na pograniczu śląskim.

Nota czesko-słowacka zapewnia, że władze czeskie nie będą tolerować żadnej akcji, kierowanej z terytorium republiki czesko-słowackiej przeciwko organom państwa polskiego lub obywatelom polskim. Dotychczasowe zamachy i akcje terroru są przedmiotem surowego śledztwa. Wydane potrzebne zarządzenia, aby prasa powstrzymała się od wystąpień, któreby mogły szkodzić dobrym stosunkom polsko-czesko-słowackim. W zakończeniu swej noty rząd czesko-słowacki oświadczył gotowość poczynienia wszelkich kroków, by umożliwić w przyszłości dobre sąsiedzkie stosunki z Polską.

MORAWSKA OSTRAWA, 4. 1. W dniu wczorajszym policja ostrawska

aresztowała i oddała do dyspozycji władz sądowych sprawcę zerwania godła państwowego z budynku konsulatu polskiego w Morawskiej Ostrawie. Jest nim niejaki Jan Koch, lat 21, narodowości czeskiej. Znalezione również godło, które sprawca usiłował zniszczyć.

Uroczysta Msza żałobna w Katedrze

za spokój duszy ś. p. Ks. Kard. Kakowskiego

Trumna ze zwłokami ś. p. ks. kardynała Kakowskiego przez noc spoczywała w katedrze św. Jana. Od wczesnego ranka przy wszystkich ołtarzach świątyni odprawiane były Msze św. żałobne. O godz. 7-ej duchowieństwo odśpiewało pierwszy nokturn Jutrzni żałobnej, poczym Mszę św. pontyfikalną odprawił w obrz. grecko katolickim JE. ks. biskup Kocytowski, ordynariusz przemyski w asyście swego duchowieństwa. O g. 9-ej odśpiewano drugi nokturn Jutrzni i drugą Mszę pontyfikalną odprawił z asystą JE ks. biskup Przeździecki, ordynariusz podlaski.

Przed godz. 10-tą przybył do katedry JE. ks. Nuncjusz Apostolski Arcybiskup Cortesi w towarzystwie radcy Nuncjusza ks. prał. Paciniego i zajął swoje miejsce wprost tronu arcybiskupiego. Obok niego po stronie Epistoły w strojach pontyfikalnych zasiadli HEE Księża Arcybiskupi i Księża Biskupi Seniorzy obu obrządków. W stallach zajęli również miejsca

liczni przybyli na uroczystości Biskupi oraz członkowie Kapituły Metrop. Warszawskiej. Po lewej stronie obok ambony w nawie głównej znajdowali się przedstawiciele kapituł z całej Polski.

W prawej nawie zgromadziło się duchowieństwo świeckie i zakonne, w lewej zaś zakony żeńskie. Wprost delegacji kapituł zajęli miejsca przedstawiciele stowarzyszeń, za katedrą zaś rodzina ś. p. ks. kardynała a także przedstawiciele społeczeństwa.

O g. 10-ej przybył powitany przez duchowieństwo przy drzwiach katedry p. Marszałek Polski Śmigły Rydz i zasiadł w prezbiterium. Za nim zajęli miejsca p. premier gen. Sławoj Składkowski oraz członkowie Rządu, generałowie, marszałek Sejmu p. Miedziński, wicemarszałek Senatu Surzyński, przedstawiciele władz rządowych i samorządowych z p. prezydentem miasta st. Warszawy Starzyńskim na czele, korpus dyplomatyczny w komplecie i b. prezydent R. P. St. Wojciechowski. Rozpoczęła się Msza św., którą celebrował w licznej asyście JE. ks. Prymas Polski kardynał August Hlond. (Archidakon ks. prał. Fajęcki kanonicy ad honores Mystkowski i Kaczyński). Po Mszy św. JE ks. biskup A. Szlagowski wygłosił z ambony mowę żałobną.

Po kazaniu księży biskupi obrządku grecko katolickiego ze swym kierem odśpiewali castrum doloris przy trumnie ś. p. ks. kar-

Linia potężnych fortyfikacji

i żywa siła wojsk kolonialnych
bronią granic Tunisu

PARYŻ, 4. 1. Trzeci dzień swej podróży imperialnej, a drugi dzień pobytu w Tunisie premier Daladier poświęcił głównie zagadnie-

niom wojskowym. Daladier jako minister obrony narodowej dokonał m. in. inspekcji ufortyfikowanych punktów na południowej

granicy Tunisu, t. zw. pustynnej linii Maginota. Z kolei premier udał się do Galesu, stamtąd zaś do miejscowości Ain-Tunine, następnie baś do skalistych ufortyfikowanych wzgórz na granicy Tunisu i Sahary.

W inspekcji tej towarzyszyli premierowi wiceprzewodniczący najwyższej rady wojskowej Francji gen. Georges oraz generałowie, odbywający z nim całą podróż.

Prasa francuska podaje, że pozycja na południe od Gabes i miejscowości Mareth stanowią zwartą linię silnych nowoczesnych umocnień, broniących z prawego skrzydła przez strefę pustynną. Na stopie pokojowej ilość wojsk francuskich w Algierze i Tunisie wynosi 68 batalionów strzelców, 8 pułków spahisów i 20 tysięcy żołnierzy innych formacji, a w Maroku 29 batalionów strzelców, 4 pułki spahisów i 7.500 żołnierzy różnych broni.

Premier Daladier w dniu dzisiejszym dokonał inspekcji najbardziej w kierunku pustyni wysuniętych garnizonów francuskich. W miejscowości Ain-Tunine, w centrum piaszczystego, liczącego 3 km. kw. odbyła się przed premierem i ministrem wojny defilada wojsk pieszych i konnych. Przebieg uroczystości dzisiejszych miał wyrażny charakter wojskowy, stanowiąc jak gdyby pewnego rodzaju ilustrację do oświadczenia premiera, wygłoszonego na bankiecie w Tunisie, w którym Daladier stwierdził, iż Francja gotowa jest obronić skutecznie zarówno Tunis, jak i wszystkie swe posiadłości afrykańskie.

Pisarze katoliccy

u trumny ś. p. ks. kard. Kakowskiego

We wtorek, dn. 3 b. m., o g. 8.30 z inicjatywy Zjednoczenia Polskich Pisarzy Katolickich przy trumnie ś. p. Ks. Kardynała Kakowskiego ks. prał. Zygmunt Ka-

czyński, dyrektor KAP-wej odprawił Mszę św. żałobną, na której byli obecni przedstawiciele Zarządu Zjednoczenia oraz członkowie redakcji pism stołecznych.

Potrzeba 36 tys. izb szkolnych dla miast w Polsce

Według ankiety przeprowadzonej przez Związek Miast Polskich zwraca uwagę daleko szybszy przyrost w szkolnictwie powszechnym młodzieży w miastach, niż na wsi. W ciągu 8 lat przyrost ten wynosił na wsi 22,6 proc., w miastach 26,4 proc. W parze z tym wzrastają również potrzeby w dziedzinie budownictwa szkolnego. Nawet w dobie trudności finansowych samorządu, budowa szkół nie została przerwana. — Ogólna liczba izb lekcyjnych z 54,203 w r. 1925/26, zwiększyła się w 1936/37 r. do 70,168.

Obecnie należałoby zlikwidować około 24,000 izb nieodpowiednich oraz wybudować co najmniej 12,000 izb w celu likwidacji przeludnienia w szkołach, razem więc 36,000 izb, na co trzeba byłoby wydatkować około 360 milionów zł.

Nowe zaprzysiężenie armii i floty sowieckiej

MOSKWA, 4. 1. Dziś ogłoszone zostały trzy dekryty podpisane przez przewodniczącego rady najwyższej ZSRR Kalinina i sekretarza prezydium tej rady Gorkina, o ponownym zaprzysiężeniu całej czerwonej armii i sowieckiej marynarki wojennej. Nowy tekst

przysięgi różni się od dotychczasowego tym, że w końcowym ustępie składający przysięgę zaklina się, iż „spotka go najwyższa kara w razie złamania przysięgi i popełnienia zdrady”.

Poraz pierwszy użyto terminu „przysięga” zamiast dotychczas używanego słowa „przysiężenie”.

Biała śmierć w górach

Lawina zasypała 5 narciarzy

BERLIN, W jednej z bocznych dolin koło przełęczy Ferret w kantonie Wallis wydarzyła się wczoraj tragiczna katastrofa lawinowa, 5-ciu młodych narciarzy, którzy wyruszyli na wycieczkę, zostało zasypanych przez lawinę, która obsuwała się z Mont Dolent (3830 m.), zasypując całą grupę. Dwóch zdołano wyratować, los pozostałych 3-ch zdaje się być przesądzony.

Drugi wypadek zdarzył się w pobliżu Davos, gdzie pewien Anglik wyruszywszy, mimo ostrzeżeń, na wycieczkę szlakiem zakazanym, został zasypany.

3-piętrowy młyn spłonął doszczętnie

ŁÓDŹ, 4. 1. We wsi Tadzín w pow. brzezińskim dzisiaj nad ranem wybuchł olbrzymi pożar w młynie wodnym firmy Kowalski i Markowicz. Pomimo wysiłków straży ogniowej 3-piętrowy budynek młyna spłonął doszczętnie. Zdołano jedynie uratować sąsiadujący z młynem dom mieszkalny. Straty spowodowane pożarem wynoszą kilkadziesiąt tysięcy złotych.

Władze bezpieczeństwa prowadzą dochodzenie, w celu wyjaśnienia przyczyn pożaru.

stał zasypany przez lawinę. Trzeci wypadek wydarzył się w Adelburgen, gdzie pewien nauczyciel z Fryburgu poniósł śmierć na skutek zasypania go przez lawinę.

Samolot runął na dach fabryki

ŁONDYN, 4. 1. We wtorek wydarzyła się w pobliżu Derby katastrofa wojskowego samolotu angielskiego, który stanął w nieznanych dotąd przyczyn w płomieniach i runął na dach budynku zakładów doświadczeń Rolls-Royce. Wskutek pożaru spłonęła znaczna ilość tajnych planów oraz rysunków.

W Argentynie 46 stopni ciepła

BUENOS AIRES, 4. 1. Nad Argentyną przeszła ostatnio niezwykła fala upałów. W stolicy notowano 37 stopni C., a w północnej prowincji Tucuman notowano nawet do 46 stopni ponad 0.

Rozmowa Beck-Ribbentrop odbędzie się w Monachium

BERLIN, 4. 1. Z Monachium donoszą, że w hotelu „Czterech Pór Roku” zarezerwowano apartamenty dla min. Becka, który przybywa tu w drodze z Monte Carlo do Warszawy. Minister von Ribbentrop wyjechał już z Berli-

na do Monachium, gdzie spotka się z ministrem Beckiem.

Ambasador Lipski, który dzisiaj rano powrócił z Warszawy udał się również do Monachium na powitanie min. Becka.

Konieczność emigracji żydów z Polski

stwierdza polski komitet dla spraw kolonizacji

W związku z rozpoczynającymi się w połowie stycznia obradami Międzynarodowego Biura dla spraw uchodźców żydowskich w Londynie, polski komitet dla spraw kolonizacji zwrócił się do biura z memoriałem, podkreślającym konieczność uwzględnienia naturalnych wymogów emigracji Żydów polskich.

Po zanalizowaniu problemu e-

migracji żydowskiej komitet wysunął w memoriale dwie tezy: 1) emigracja żydów z Polski, postrzegana w swym naturalnym biegu, musi być wznowiona; 2) jako teren emigracyjny brana jest pod uwagę przede wszystkim Palestyna, a tylko w wypadku, gdy Palestyna nie będzie mogła zaspokoić należycie potrzeb emigracyjnych wchodzi w grę inny

teren; 3) sprawa emigracji żydów z Polski stanowi ogniwo w łańcuchu międzynarodowego zagadnienia emigracji żydów z Europy i musi być włączona do wszystkich postanowień i obrad, dotyczących tego problemu; 4) komitet żydowski do spraw kolonizacji zgłasza swój akces do komitetów międzynarodowych, działających na tym terenie i deklaruje gotowość współpracy z nimi.

KRONIKA TELEGRAFICZNA

ŁONDYN. Doszło tu do nowych demonstracji bezrobotnych, przyczynem znów użyto symbolicznej trumny, którą złożono w dzielnicy centralnych urzędów i ministerstw z napisem: „Tu leży bezrobotny, który zmarł z głodu”.

RZYM. Całe miasto przygotowuje się do wielkiej demonstracji w dniu przyjazdu premiera Chamberlaina i lorda Halifaxa. W dniu tym zamknięte zostaną wszystkie szkoły i instytucje publiczne, aby umożliwić całej ludności wzięcie udziału w powitaniu ministrów brytyjskich.

WASZYNGTON. Prezydent Roosevelt wygłosił na otwarcie 76-go kongresu amerykańskiego przemówienie, w którym zaatakował wysiłek zbrojny w całym świecie, oraz zapowiedział przedłużenie planu wydatnego zwiększenia zbrojeń Stanów Zjednoczonych. Pan Roosevelt ponowił też propozycję zwołania konferencji

światowej w celu położenia kresu wyścigowi zbrojeń.

BERLIN. Krąży tu pogłoski, że grupa bankierów angielskich, belgijskich i holenderskich ofiarowała pomoc finansową celem zorganizowania emigracji żydów z Niemiec. Rokowania w tej sprawie jednak utknęły, gdyż rząd niemiecki żądał przekazania co najmniej połowy sumy zaofiarowanej w walucie obcej do Niemiec.

Obniżka dyskonta w Banku Francji

PARYŻ, 3. 1. Bank Francji obniżył stopę dyskontową z 2,5 proc. na 2 proc., zaliczki pod zastaw z 3,5 proc. na 3 proc., zaliczki 30 dniowe z 2,5 proc. na 2 proc.

Wykup świadectw przemysłowych

Ulgi w terminach i wysokości podatku

Ministerstwo Skarbu wydało szereg okólników dotyczących ulg przy wykupie świadectw przemysłowych na rok 1939. Termin sprzedaży patentów dla detalicznych sklepów tytoniowych przesunięty został do dnia 15 kwietnia. Równocześnie zezwolono detalicznemu sprzedawcom tytoniowym na wykup świadectwa kategorii III handlowej, o ile przewyższa w r. ub. nie przekroczyły 12 tys. zł. i półtoracznych świadectw kategorii II handl. przy prowizji

Wyszej. Ulgi te stosowane mogą być również w stosunku do sklepów sprzedających towary mieszane, o ile nie są one obowiązane do nabycia patentu kategorii II-aj z racji sprzedawanych innych towarów.

Poza tym przesunięto do 15 stycznia ostateczny termin wykupienia świadectw przemysłowych na rok 1939 przez księgarnie kolejowe Ruchu.

REDAKCJA: Warszawa Al. Jerozolimskie 121. Telefony 666-62 (sekretariat 666-99 (ogólny)).
ADMINISTRACJA: Warszawa Nowy Świat 15 m. 1 — I piętro Zarząd i Dział Ogłoszeń tel. 224-40. Kierownictwo biura, kasa, buchalteria 224-50 Prenumerata tel. 300-32 Konto rozrachunkowe Nr. 2. Konto P. K. O. Nr. 23.400.
Skrytka Poczta 749 Adres telegraficzny: ABC Warszawa.
PRZEDSTAWICIELSTWA: Łódź, Piotrkowska 103. tel. 111-44 Biuro czynne w godz. 10-13, 15-18. Poznań, 27 Grudnia 2 Włocławek. Cysanki 34. 135. Kalisz, Rzeźnicza 4, tel. 477 Katowice, ul. Starowojewicza 3.
PRENUMERATA: miejscowa (z odniesieniem do domu) i na prowincji zł. 3.30 miesięcznie; wydanie B wraz z dziennikiem Sienkiewicza zł. 3.30 miesięcznie Za granicą zł. 4.00 Wyd B (z premią książkową) 5.50.
Za zwrotem nadesłanych, a nie zamówionych rękopisów redakcja nie odpowiada.

Ceny ogłoszeń: za miejsce wysokości 1 milimetr przez szerokość jednej szpalty (na wszystkich stronach po 6 szpalt): na 1-iej stronie — 1 zł., w tekście (wśród artykułów) 80 gr., w reklamach (wśród ogłoszeń) — 60 gr., na ostatniej stronie — 70 gr. W dodatku niedzielnym 70 gr. Notatki reklamowe — 1 zł. Nekrologi 30 gr. Komunikaty i wyjaśnienia — 1.50 zł., opisy specjalne — 3 zł., lekarskie 30 gr. Drobnie po 20 gr. za wyraz, duże litery w ogłoszeniach „drobnych” liczy się za oddzielne wyrazy, tłusty druk — podwójnie. Notatki reklamowe oznacza się cyfrą (N.), a komunikaty — wyjaśnienia cyfrą (K.). Za terminy druku ogłoszeń Administracja nie odpowiada.

Dział ogłoszeń: Nowy Świat 15 m. 1, I piętro. Biuro czynne od godz. 9 rano do 4 po poł. Tel. 224-40.

Redaktorzy działów: Jan Korolec — publicystyka polityczna, Jan Wyszynski — informacje polityczne i sprawozdania sądowe, Antoni Szeptlich — dział gospodarczy i zagraniczny, Stanisław Włodek — informacje i depesze nocne, Maria Rutkowska — dział miejski, Andrzej Płodowski — dział prowincjonalny, sportowy i akademicki, Wanda Dołęcka — dział kulturalny i rozrywkowy, Tadeusz Zakiewicz — ogłoszenia i reklamy.